

Dištančné vzdelávanie na FPV UMB

Súčasná situácia nás núti pristúpiť k výučbe inak, prehodnotiť zaužívané postupy a nájsť spôsob, ktorý bude vyhovovať nám aj študentom. Hlavným cieľom je udržať kvalitu výučby aj v týchto neštandardných podmienkach.

Vďaka rôznym programom a systémom existuje veľa možností ako pokračovať vo vyučovaní napriek prerušeniu prezenčnej výučby. Mnohí z nás už využívali / využívajú možnosti rôznych platforiem na poskytovanie materiálov študentom, ich testovanie a podobne. Cieľom tohto materiálu nie je poučovať, skôr zhrnúť možnosti, ktoré nám rôzne platformy podporované na UMB ponúkajú pri dištančnom vzdelávaní.

Na univerzite je pre e-learning dlhodobo používaný systém **Moodle** a pre videokonferenčné prenosy nedávno predstavený systém **MS Teams** (pod „nedávno predstavený“ sa myslí na úrovni univerzity :) Obidve platformy sú na univerzite plne podporované, s kompletným servisom zo strany kolegov z UAKOMu (prípadné problémy je potrebné riešiť mailom na helpdesk@umb.sk)

MOODLE

Moodle je k dispozícii všetkým vyučujúcim a je určený na zlepšovanie kvality vzdelávacieho procesu. V systéme Moodle sa zakladajú tzv. kurzy. Jeden kurz predstavuje priestor pre jeden samostatný predmet, pričom obsah kurzu je v iba rúži vyučujúceho.

1. ZAKLADANIE A SPRÁVA KURZU

- Zakladať kurzy môže len osoba tým poverená. Na FPV UMB je to: *Tomáš Valent, dr. Siládi, prof. Janiš.*
- Pri zakladaní kurzu je potrebné si rozmyslieť, či obsah kurzu bude členený po týždňoch, alebo radšej po jednotlivých témach. Záleží na preferenciách vyučujúceho (*mne sa lepšie osvedčilo členenie podľa tém, ale to je samozrejme subjektívna záležitosť*). Zvolená podoba nie je fixná, je možné ju meniť aj počas naplňania obsahu.
- Vytvorený kurz si ďalej spravuje vyučujúci sám. Okrem naplňania kurzu obsahom, je v jeho kompetencii správa užívateľov kurzu, riadenie interaktívnych aktivít, vytváranie testov pre študentov a podobne. Možností je mnoho.
- Prístup do kurzu môže byť riešený napríklad heslom, ktoré vyučujúci oznámi študentom na začiatku výučby. Nie je to však podmienkou, kurz môže byť aj voľne prístupný.

2. TVORBA OBSAHU

- V úvode každého kurzu by mali byť uvedené všetky základné informácie k predmetu – *cieľ predmetu, obsah predmetu (napr. sylabus), odporúčaná literatúra a podmienky ukončenia predmetu (priebežné a záverečné hodnotenie).*
- Obsah kurzu vytvára vyučujúci, pričom má k dispozícii mnoho možností. Do Moodle je možné vkladať dokumenty v rôznych formátoch, prezentácie, obrázky, linky na webové stránky, odkazy na videá zverejnené na verejne dostupných portáloch a podobne.

Pri používaní videa vo svojich kurzoch je potrebné pamätať na to, že *systém Moodle nie je uspôsobený na optimálne prehrávanie videí a nevládne prehrávanie všetkých formátov*. Jednoduchším a lepším riešením je použitie portálov, ktoré sú orientované na prehrávanie videí na profesionálnej úrovni (napr. YouTube, MS Stream, atď.). Do Moodle sa následne vloží len link s daným videom.

- Pre každú tému, resp. časť obsahu je vhodné doplniť interaktívnu aktivitu, ktorá prinúti študentov pracovať so získanými informáciami, prípadne im poskytne spätnú väzbu ako danú časť obsahu zvládli. Je možné použiť rôzne nástroje – anketa, zadania, online testy a pod.

UAKOM pre nás pripravil videotutoriály pre základnú prácu v prostredí Moodle. Medzi tutoriálmi je aj návod ako vložiť video na YouTube, či MS Stream a následne jho vložiť do Moodle. Môžete ich nájsť v Moodli ☺, link: <https://lms.umb.sk/course/view.php?id=88>.

3. TESTOVANIE

- Moodle poskytuje viacero možností na testovanie študentov, napr. odovzdávanie zadaní, vytvárať ankety, prípadne používať online testy.
- **Zadanie** – prostredníctvom tejto voľby zadá učiteľ študentom úlohy, napr. vypracovanie seminárnej práce, vypočítanie určených príkladov a podobne. Študent po splnení zadania nahrá výsledok svojej práce do Moodle, kde ho vyučujúci skontroluje a priradí mu hodnotenie.
- **Online test** je vhodný na záverečné hodnotenie študentov. Vyučujúci si vytvorí banku otázok, z ktorej sa budú generovať testy pre študentov podľa určených kritérií. Keď vyučujúci zvolí počet otázok, tie sa náhodne, resp. podľa nejakého kľúča, vyberú z banky otázok. Pre jeden test bude vybraný jeden súbor otázok. Pri tvorbe testu je však možné nastaviť jeho parametre tak, aby mal každý študent inak zoradené otázky, pričom aj ponúkané odpovede by boli v rôznom usporiadaní. Užitočné je časovo ohraničiť test, aby ho študenti prihlásení na daný termín vypíňali v rovnakom čase, čím sa aspoň z časti eliminujú rôzne „nekalé“ techniky pri testovaní.

K vytváraniu online testov zatiaľ neexistuje videotutoriál vytvorený na UAKOME, ale už sa pripravuje. Verím, že v dohľadnom čase bude sprístupnený v Moodli, link: <https://lms.umb.sk/course/view.php?id=88>

Vytváranie banky otázok v Moodli (anglické návody):

- <https://www.youtube.com/watch?v=8qQg-1ZSEX4>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Yk9atWFC1x0>

Zatiaľ aspoň anglický návod, ako vytvárať test v Moodli:

- <https://www.youtube.com/watch?v=FKVSpfx4Z2s>
- <https://www.youtube.com/watch?v=GqIECZJD4fE>

Bezpečnosť online testu v Moodli: <https://www.youtube.com/watch?v=xcOW9szRSFo>

MS TEAMS

MS Teams je aplikácia, ktorá je súčasťou balíka MS Office 365, ktorý máme všetci k dispozícii. S touto aplikáciou je možné pracovať aj prostredníctvom ľubovoľného prehliadača, ale mnohé zdroje odporúčajú nainštalovať si aplikáciu priamo do počítača, telefónu, či tabletu. Malo by to byť spoľahlivejšie pri spustení videokonferencie.

Cez **MS Teams** je možné viesť videokonferenčný hovor s jednou alebo viacerými osobami. Táto aplikácia umožňuje realizovať aj **prednášky** s veľkým počtom študentov. Výhodou tejto aplikácie je možnosť zdieľať napr. svoju obrazovku, prípadne bielu tabuľu, na ktorú môže vyučujúci priamo písať ako na skutočnú tabuľu. MS Teams vytvára priestor aj na **ústne skúšanie** študenta.

MS Teams umožňuje prednášky, porady, webináre aj nahrávať a vrátiť sa k záznamom aj neskôr. Takto poskytujeme študentom možnosť opätovne sa k prednáške vrátiť.

Pri práci s touto aplikáciou je potrebné si uvedomiť, že je prístupná iba všetkým zamestnancom a študentom univerzity. V prípade rôznych webinárov organizovaných pre ľudí mimo prostredia univerzity nie je možné tento systém použiť, vtedy je potrebné hľadať iné možnosti (Zoom, Webex, Skype, atď.).

UAKOM pripravil niekoľko inštruktážnych videí na prácu s aplikáciou MS Teams. Všetky návody sú k dispozícii v Moodle: <https://lms.umb.sk/course/view.php?id=2823>.

Iné aplikácie na online komunikáciu

Na online komunikáciu sa tiež používajú mnohé iné aplikácie. Z tých najpoužívanejších, resp. tých, ktoré sa v súčasnosti najčastejšie spomínajú v súvislosti s online vzdelávaním sú **Zoom**, **Skype** a **Webex**. Pre obidve spomenuté aplikácie neexistuje podpora na úrovni univerzity, napriek tomu je možné ich používanie. Vedia byť užitočné najmä v prípade organizácie webinárov pre frekventantov mimo UMB, napr. aktualizácie vzdelávania pre učiteľov ZŠ a SŠ., kedy nie je možné použitie MS Teams.

Skype nie je potrebné predstavovať. Ide o aplikáciu, ktorá sa bežne používa už mnoho rokov. Ak by predsa len bol potrebný nejaký návod na používanie pri videokonferenčnom hovore:

- <https://www.youtube.com/watch?v=95l4gDmylhA>
- <https://www.youtube.com/watch?v=bvofuRPprvA>
- https://www.youtube.com/watch?v=7_c4zVJ739M

Zoom je aplikácia, ktorá je v súčasnej situácii pomerne často využívaná najmä pri online vzdelávaní na základných a stredných školách. Nevýhodou tohto programu, že pri voľne šíriteľnej verzii je čas videokonferenčného hovoru obmedzený na 40 minút, napriek tomu je možné ho plnohodnotne využívať. Výhodou tejto aplikácie je, že dokážete počas konferenčného hovoru zdieľať okrem svojej

obrazovky a rôznych dokumentov aj napríklad tablet, ktorý môže slúžiť ako biela tabuľa. Niekoľko tipov a návodov ako pracovať s programom Zoom nájdete vo videách:

- <https://www.youtube.com/watch?v=nlvMg63WdmU&t=552s>
- <https://www.youtube.com/watch?v=d6K1s6Dym5k&t=25s>
- <https://www.youtube.com/watch?v=JIRfIUH8ENw>

Cisco WebEx je ďalšia platforma, ktorá sa využíva na online komunikáciu. WebEx poskytuje množstvo nástrojov, ktoré sa dajú efektívne využívať pri komunikácii. Ide síce o platenú aplikáciu, avšak v tejto situácii je licencia uvoľnená, takže je možné ju používať bez obmedzenia. Návody na prácu s platformou WebEx nájdete na videách:

- https://www.youtube.com/watch?v=60IX_A3Inqo
- https://www.youtube.com/watch?v=c_nWDZUb_bA

Riešenie problémov, prípadné otázky a pripomienky

V prípade akýkoľvek problémov s fungovaním týchto systémov sa môžete obrátiť priamo na pracovníkov UAKOMu, ktorí sú plne k dispozícii. Prípadné technické problémy na fakulte vedia riešiť aj kolegovia z CTJ. Ak budete mať nejaké otázky k obsahu, spôsobu testovania, a pod., prípadne budete mať nejaké pripomienky súvisiace s využívaním týchto systémov, pokojne sa obráťte na príslušných prodekanov.

UAKOM: helpdesk@umb.sk

FPV UMB:

- Róbert Bešťák, Tomáš Valent helpdesk.fpv@umb.sk
- Prodekan Siládi: vladimir.siladi@umb.sk
- Prodekanica Spodniaková: miriam.spodniakova@umb.sk

Vypracovala: doc. PaedDr. Miriam Spodniaková Pfefferová, PhD.